

Årsberättelse 2018

Miljönämnden.

Beslutad av Miljönämnden, den 12 februari 2019, § 16

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat.....	4
2.2 Framåtblick.....	4
3. Sammanfattande iakttagelser.....	6
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	9
4.1 Mål inom Hållbar tillväxt.....	10
4.2 Mål inom Människors egenmakt.....	20
4.3 Mål inom Barns och ungas behov.....	23
4.4 Mål inom Trygg välfärd.....	24
5. Analysunderlag – ekonomi.....	27
5.1 Enheternas ekonomiska resultat.....	27
5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	29
6. Övriga åtaganden.....	30
7. Fem år i sammandrag.....	32

1. Förslag till beslut

Miljönämnden gör ett överskott mot budget för 2018 med 1 315 tkr, som kan förklaras av lägre personalkostnader än beräknat, samt en utebliven investering efter att kommunen gjort om sin investeringsmodell.

Miljökontorets förslag till Miljönämnden

1. Miljönämnden fastställer Årsberättelse 2018.
2. Årsberättelsen överlämnas till Programnämnd samhällsbyggnad för vidare hantering.
3. Miljönämnden begär att 263 tkr (motsvarande 20 procent av överskottet) överförs till 2019.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme åt att beskriva de områden där (ytterligare) förbättringar bör ske.

Miljönämnden bidrar i hög utsträckning till en positiv utveckling mot kommunens verksamhetsmål, såsom målet om en ekologiskt hållbar kommun dit en stor del av nämndens grunduppdrag hör och målet om en långsiktig och hållbar ekonomi. Inom vissa mål är nämndens möjligheter att bidra beroende av andra verksamheter. Nämnden har då inte alltid kunnat bidra i önskad utsträckning. Inom området attraktiv arbetsgivare har ett gediget arbete skett och framsteg gjorts, men ännu är det en bit kvar till önskat läge.

Miljönämnden avslutar år 2018 med ett överskott på 1 315 tkr, som till stor del beror på att personalutgifterna varit lägre än vad som budgeterades inför 2018. Nämnden hade dessutom planerat för att göra en relativt stor investering i datorer inför flytten till nya lokaler 2019, men när kommunen valde att göra om investeringsmodellen¹ ändrades dessa planer.

Inspektörerna har blivit bättre på att ta betalt för den tid de lägger ned på tillsyn som ska avgiftsfinansieras. Det innebär att skatteintäkterna används till rätt saker och att nämnden har en god ekonomi. Med en växande befolkning och de ökade behov det medför är det en nödvändighet.

I syfte att skapa en översikt över hur mycket tid som läggs på olika områden och arbetsuppgifter, har samtliga medarbetare på förvaltningen under året fått i uppdrag att redovisa sin arbetade tid utifrån vissa givna kategorier. Översikten kommer framöver att utgöra ett bra underlag vid bedömning av nämndens resursbehov, samt vid planering och prioritering inom nämndens verksamhet.

Trots ett ekonomiskt överskott 2018 finns det farhågor för att det blir desto svårare att göra ett budgetöverskott eller nollresultat 2019. Orsaker till detta redovisas i framåtblicken.

2.2 Framåtblick

Citypassagen

Miljökontorets flytt till Citypassagen närmar sig. Inför flytten arbetar förvaltningen med att införa ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Förändringarna kommer inledningsvis att leda till ett produktionsbortfall vilket kan innebära lägre intäkter under 2019, även om detta kan vägas upp något av de nya taxor för tillsyn inom bland annat miljöbalken, tobakslagen och strålskyddslagen som börjar att gälla 2019. Flytten kommer dessutom innebära dubbla hyror för Miljönämnden, som under andra kvartalet 2019 ska stå för hyreskostnader i såväl Citypassagen som Stadbyggnadshus I. Den förändrade debiteringsmodellen för IT-utrustning kommer också att påverka ekonomin under 2019.

Alkoholservering

Miljönämnden får från och med 2019 kommunens hela ansvar för tillsyn enligt alkohollagen och tar därmed över ansvaret för handläggningen av alkoholtillstånd. Förändringen innebär

¹ Den nya modellen innebär att IT-utrustning ägs av Kommunstyrelsen och hyrs av övriga nämnder.

att två tjänster flyttas från Socialförvaltningen till Miljökontoret, att möjligheterna till samarbete förbättras och att handläggningstider kan minska tack vare ett minskat behov av remisser.

Nya samverkansmöjligheter

Under 2018 pågick samtal mellan Miljösamverkan Värmland, samtliga kommuner i Örebro län och Länsstyrelsen i Örebro län, i syfte att bredda Miljösamverkan Värmland till att även inkludera Örebro län. Det nya samarbetet inleddes 2019.

Samverkansforumet innebär ett utökat nätverk för utbyte av erfarenheter och kunskap, som leder till effektivare handläggning. Dessutom hålls flera utbildningar under året som på detta sätt blir mer kostnadseffektiva och kvalitetssäkrade genom förbundets kvalitetsgranskning. En förbättrad samverkan mellan kommunerna och länen skapar goda förutsättningar för samsyn, vilket ger bra förutsättningar för en likvärdig tillsyn mellan kommunerna.

Ny lag och tobak och liknande produkter

Under 2019 träder lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter i kraft. Lagen ställer krav på att den som säljer tobaksvaror ska ha tillstånd för detta. Försäljarna har drygt fem månader på sig att ansöka om tillstånd från det att lagen träder i kraft. Miljökontoret måste därför vara beredd på att ta emot och handlägga en relativt stor mängd ansökningar under andra halvan av 2019. Lagen innebär ett ökat resursbehov och ett behov av ny kompetens, då sådan typ av tillståndshantering aldrig tidigare har hanterats av nämnden.

Genom lagen utökas de rökfria miljöer som Miljönämnden ansvarar för att utöva tillsyn på, däribland uteserveringar och lekparkar. Dessutom kommer rökning av vattenpipa, e-cigarettor och liknande produkter att omfattas av den nya tobakslagen. Denna sistnämnda förändring kommer att underlätta tillsynen av användandet av dessa produkter i restauranger, då det tidigare har legat i en gråzon.

Motiverande samtal

Hela Miljökontoret har utbildat sig i metoden ”motiverande samtal” (MI) under 2018. Metoden går ut på att skapa positiva förändringar genom att hitta motivation och engagemang. Förhoppningen är att företagarna kommer att uppleva Miljönämndens tillsyn som ett positivt stöd när metoden används. Utmaningen framöver är att se till att metoden hålls levande i tillsynsarbetet.

Digitalisering

Miljökontoret har redan en hög grad av digitalisering i verksamheten, men digitaliseringsarbetet måste fortsätta att utvecklas för att möta invånarnas behov och förväntningar och för att vara en attraktiv arbetsgivare de kommande åren. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ansluta sig till tjänsten Mina meddelanden. Framöver ska mer myndighetspost kopplas till tjänsten. Under 2019 kommer förvaltningen att använda nya digitala tillsynsverktyg i fält, vilket förväntas få positiva effekter genom kortare handläggningstider.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de av kommunens verksamhetsmål som är aktuella för nämnden d.v.s. där nämnden tilldelats indikatorer och/eller utvecklingsuppdrag. Nämnden redovisar också i vilken utsträckning åtagandet att bidra till utveckling inom kommunens verksamhetsmål är uppfyllt; helt, i hög utsträckning eller delvis, och en kort lista över Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet.

Aktuella mål för Miljönämnden	Nämndens bedömning är att åtagandet är uppfyllt	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Positivt näringsklimat	I hög utsträckning	Fungerande samarbeten inom kommunen underlättar företagarnas kontakter med kommunen.	
Ekologiskt hållbar kommun	I hög utsträckning	Bibehållen arbetstakt för avloppsinventering med mindre stress bland medarbetare och fler nöjda fastighetsägare.	Genom att säkerställa kompetensförsörjningen skulle nämnden kunna göra mer nytta för miljön. En växande stad innebär stora utmaningar. Fler och mer utvecklade samarbeten mellan Miljönämnden och andra aktörer är avgörande för att kommunen ska kunna bli ekologiskt hållbar.
Tillgänglighet/digitalisering	I hög utsträckning	Delårsresultatet för nöjd-kund-index (NKI) ser bättre ut än förra årets helårsresultat, men underlaget är för litet för att det ska vara möjligt att dra några slutsatser. Den planerade flytten till Citypassagen skyndar på digitaliseringen. Införandet av Mina meddelanden. Möjligheten till digitala delgivningskvitton.	Införa fler e-tjänster som kopplas direkt in i förvaltningens ärendehanteringssystem Ecos 2. Tjänsten för att publicera rapporterna från livsmedelskontrollen på nätet och på kommunens karta ligger fortfarande nere. Inkörning av Ecos 2 pågår fortfarande.

		<p>Förvaltningen deltog på Stockholm Business Alliances NKI-konferens.</p> <p>Arbetet med att flytta över Socialförvaltningens tillståndsenhet till Miljökontoret påbörjades.</p>	
Attraktiv arbetsgivare	Delvis	<p>Miljökontorets HME-värde (hållbart medarbetarengagemang) har ökat.</p> <p>Förbättrad introduktion skapar förutsättningar för nyanställda att komma in i arbetet snabbt.</p> <p>Förvaltningen har besökt Almby skola och pratat med elever om hur det är att arbeta inom kommunen och om miljöinspektörsyrket.</p> <p>Kommunens tillståndshandläggare byter förvaltning och titel.</p>	<p>Även om Miljökontorets HME-värde totalt sett ser bra ut, finns en variation på 20 indexenheter mellan grupperna på förvaltningen. Målet är att variationen ska minska utan att totalvärdet minskar.</p> <p>Förvaltningen skulle kunna arbeta mer med att marknadsföra flytten till nya moderna lokaler för att locka sökande till vakanta tjänster.</p> <p>Kommunen kan göra mer för att marknadsföra och öka antalet medarbetare som använder friskvårdsbidraget.</p>
Effektivt lokalnyttjande	Helt	Miljökontoret arbetar aktivt med förberedelser inför flytt till Citypassagen.	
Långsiktig och hållbar ekonomi	I hög utsträckning	Nämnden gör ett överskott.	Möjligheten att förutsäga kommande kostnader skulle behöva öka, för att nämnden på ett bra sätt ska kunna planera sin verksamhet de kommande åren.
Medborgarnas inflytande och påverkan	I hög utsträckning	<p>Informationsmöten med fastighetsägare inför inventeringen av små avlopp har utvecklats.</p> <p>Miljönämnden når idag ut till ett stort antal fastighetsägare på mötena, vilket underlättar den efterföljande tillsynen. Mötena kompletteras dessutom med två dagars närvaro av inspektörer lokalt, bland annat på bibliotek. Under dessa dagar får fastighetsägarna en möjlighet att i lugn och ro diskutera sina avlopp med en inspektör.</p>	Miljökontoret kan påverka skolor att i större omfattning involvera sina elevråd i tillsynen. Det kan ske genom ökad information både till skolornas ansvariga och direkt till elevråden.

Meningsfull fritid	Delvis		Miljönämnden är beroende av andra för att kunna bidra till området genom utvecklingsuppdragen.
Respekt för lika värde och mänskliga rättigheter	I hög utsträckning	Genomförda genderbudgetanalyser har inte visat på några förändringsbehov.	
Kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor	Delvis		Miljönämnden är beroende av andra för att kunna bidra till området genom utvecklingsuppdragen.
Trygg och säker kommun	I hög utsträckning	Företagare har visat att de har god kunskap om lagen om sprängämnesprekursorer. Tack vare att bullertillsynen har fokuserats på krogar och restauranger i innerstaden har ljudmiljön förbättrats.	Under 2019 träder lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter i kraft, som bland annat ställer krav på tobaksförsäljare att ha tillstånd. För Miljökontoret innebär det ett nytt kompetensbehov.

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Miljönämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att verksamhetsuppdraget enligt nämndreglementet utförs
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den värdegrund och de principer som *Övergripande strategier och budget* förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i verksamhetsuppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av det åtagande nämnden har för att bidra till utveckling inom de för nämnden aktuella verksamhetsmålen. Miljönämndens åtagande består av verksamhetsuppdraget enligt reglementet, utvecklingsuppdrag med utgångspunkt i ÖSB samt att redovisa indikatorer för att följa upp utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillitsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Inom varje mål redogör nämnden för:

- en bedömning av om nämndens åtagande är uppfyllt helt, i hög utsträckning eller delvis och en kort lista av positiva iakttagelser och förbättringsområden inom målet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag.
- kommentarer och uppnådda/förväntade effekter för utvecklingsuppdrag. Genom arbetet med utvecklingsuppdrag förväntas en utveckling inom målet och en kvalitativ verksamhetsutveckling. Grunden för denna utveckling ligger i ett väl utfört verksamhetsuppdrag enligt reglementet.
- en sammanfattande analys av nämndens bidrag till utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling.

4.1 Mål inom Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2018: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar idag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.

Mål: Örebro ska ha ett positivt näringslivsklimat där Örebro kommun underlättar att starta, utveckla och etablera företag.

Bedömningen är att Miljönämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om positivt näringsklimat i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Fungerande samarbeten inom kommunen underlättar företagarnas kontakter med kommunen. 	

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
DN	Antal större verksamheter som Miljönämnden aktivt samarbetar med (utöver själva tillsynsarbetet) för att öka förståelsen för varandra	2	3	5	5
DN	Andel besök på IED-anläggningar**, procent	–	–	100	100

Kommentarer till indikatorernas utfall

Under 2018 har samarbetet med Öbo och Futurum bibehållits. Miljökontoret och Skebäcks reningsverk har återupptagit sitt samarbete kring uppströmsarbetet. Samtidigt har samarbeten utökats med andra delar inom Örebro kommun, bland annat med Tekniska förvaltningen inom avfallsidan och med Kultur och fritid inom tillsynen av bassängbad och strandbad.

Tillsynsfrekvensen på IED-anläggningarna regleras i lagstiftning. Nämnden är skyldig att genomföra minst ett tillsynsbesök per år på dessa anläggningar. Anläggningar som omfattas av bestämmelserna har stor påverkan på miljön, då de riskerar att orsaka stora utsläpp till miljön. Tillsynen bidrar till att minska sannolikheten för detta att inträffa.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
DN	Utökad samarbete med verksamheter där omfattande tillsyn inom hälsoskyddsområdet bedrivs.	Utökade samarbeten har lett till ökad förståelse hos verksamheterna för tillsyn utifrån miljöbalken, samt effektivare tillsyn då Miljökontoret och verksamheterna hjälps åt att hitta nya sätt att följa de krav som ställs i lagstiftningen. Samarbete med andra delar inom Örebro kommun, t.ex. Tekniska förvaltningen, skapar också möjligheter att tillsammans nå ut till invånare på ett bättre sätt.

DN	Utföra tillsyn på IED-anläggningar** i enlighet med plan.	Genom tillsynen säkerställer nämnden att lagstiftningen följs samt att verksamheterna med störst påverkan på miljön lever upp till kraven i industriutsläppsdirektivet.
----	---	---

* PN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

** Anläggningar som omfattas av industriutsläppsdirektivet (Industrial Emissions Directive, IED)

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om positivt näringsklimat

Genom att utföra tillsyn på IED-anläggningarna säkerställs lagefterlevnaden. Flera av kraven på anläggningarna är nya. För att alla företag ska behandlas lika och i enlighet med de nya kraven är det extra viktigt att tillsyn sker på samtliga anläggningar, vilket har gjorts 2018.

Mål: Örebro kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun.

Bedömningen är att Miljönämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om ekologiskt hållbar kommun i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Bibehållen arbetstakt för avloppsinventering med mindre stress bland medarbetare och fler nöjda fastighetsägare. 	<ul style="list-style-type: none"> Genom att säkerställa kompetensförsörjningen skulle nämnden kunna göra mer nytta för miljön. En växande stad innebär stora utmaningar. Fler och mer utvecklade samarbeten mellan Miljönämnden och andra aktörer är avgörande för att kommunen ska kunna bli ekologiskt hållbar.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
DN	Minskad fosforbelastning från små avlopp i relation till beräknat utsläpp av fosfor 2010, i procent**	39	43	50	50
DN	Utförd tillsyn av okända små avlopp	460	550	550	500

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
PN	Koppla samman energi- och klimatrådgivningen med miljötillsynen för att vara ett stöd till företagen för att energieffektivisera och minska klimatbelastningen	Miljökontoret har utbildat sig i metoden motiverande samtal (MI) och samarbetar med kommunens energi- och klimatrådgivning, Energikontoret Örebro (som hör till Region Örebro län) och länsstyrelsen för att tillsammans motivera företagare att energieffektivisera sig och minska sin klimatbelastning. Samarbetet har därmed breddats och metoden förändrats från att ställa krav till att uppmuntra. Genom att skapa en ökad motivation för energibesparande åtgärder är

		förhoppningen att arbetet ska leva vidare under flera år och ge bestående förbättringar för företagen.
DN	Nämnden ska erbjuda företag att miljödiplomera sig	Ett miljödiplomerat företag arbetar aktivt för att visa miljöhänsyn och för att minska sin klimatbelastning, vilket leder till ekologisk hållbarhet. Företagen kan dessutom tjäna på det ur ett ekonomiskt perspektiv beroende på vilka krav som konsumenterna ställer på företagen. Miljönämnden fortsätter att erbjuda företag och organisationer miljödiplomering och utbildar just nu en miljörevisor för att ersätta tidigare bortfall.
DN	Åtterrapporera till nämnden senast den 1 maj vilka uppdrag som ligger på nämnden utifrån de strategier och planer som listas under rubrik 6.1 (i verksamhetsplanen) och hur statusen är för dessa	Åtterrapporering till Miljönämnden gjordes vid sammanträdet i juni. Nuvarande status redovisas i kapitel 6 nedan.
DN	Tillsyn av små avlopp	Tillsynen av små avlopp minskar avloppens fosforbelastning och därmed deras negativa påverkan på vattendrag och sjöar. Hjälmarens status har förbättrats med avseende på övergödning. Det går dock inte att säga om förändringen beror på Miljönämndens avloppstillsyn.

* PN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd
 **) Indikatorns redovisade resultat har en viss inbyggd fördröjning. De resultat som visas grundar sig i hur många icke godkända avlopp som har fått förbud. Fastighetsägaren har sedan i praktiken tre år på sig att åtgärda avloppet, vilket innebär att den faktiska utsläppsminskningen sker max tre år efter redovisat resultat. Att en 43-procentig minskning (enligt prognos) nås 2017 innebär en faktisk minskning med 43 procent senast i januari 2021. Målet i vattenplanen visar på vad den faktiska minskningen ska vara 2021. Målet kommer alltså att uppnås tack vare de förbud som har satts till och med år 2017. Eftersom målet kommer att nås har Miljönämnden satt nya mål som går ännu längre.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om ekologiskt hållbar kommun

Stora delar av nämndens grunduppdrag enligt reglementet handlar om att arbeta för hållbar utveckling som värnar om miljön, klimatet och människors hälsa. Miljönämnden arbetar ständigt för att målet om en ekologiskt hållbar kommun ska nås.

Nämnden bidrar till måluppfyllelse genom att utföra sitt grunduppdrag och sträva efter att vara i framkant inom sina ansvarsområden. Möjligheten att ligga i framkant är beroende av den samlade kompetens som finns på Miljökontoret. Möjligheten att nå målet om att vara en ekologiskt hållbar kommun är därmed nära sammanflätat med målet nedan om att vara en attraktiv arbetsgivare.

Under 2018 har det skett förbättringar inom flera områden. Till exempel har avloppsinventeringen vidareutvecklats med:

- ett annorlunda arbetsupplägg av inspektörernas arbetsdagar
- digitala hjälpmedel i fält
- ett ökat samarbete med entreprenörer
- tydligare och utökad information till fastighetsägare innan inventeringen.

Förbättringarna inom avloppsinventering har bland annat lett till mindre upplevd stress bland medarbetare, färre frågor från fastighetsägare och färre inventeringar som leder till komplexa och långdragna ärenden.

Miljödiplomering erbjuds till företag och organisationer i närområdet. Antalet utfärdade miljödiplom har varit relativt konstant de senaste åren och verksamheter som tappar sina

miljödiplom ersätts av nya verksamheter. Kraven på miljörevisorer är höga och innefattar bl.a. krav på arbetslivserfarenhet och praktisk erfarenhet från revisioner, vilket har gjort det svårt att ersätta miljörevisorer i den takt som behövs. En revisor är under upplärning just nu. Trots tillskottet kommer arbetet med miljödiplomeringen fortsätta att fokusera på att ge service till de befintliga verksamheterna. En satsning på att utöka antalet diplomerade verksamheter kräver ytterligare handläggare.

Miljödiplomeringens område har utvecklats genom

- implementering av ny kravstandard
- lansering av nytt handledningsmaterial
- förnyat styrelseuppdrag i Svensk Miljöbas.

Motiverande samtal inom tillsynen är en ny metod för att få företagen att själva förstå och inse vad de kan göra för att minska sin miljöpåverkan. Tanken är att metoden ska användas inom all tillsyn och att det ska leda till positiva effekter när det gäller lägefterlevnad. Under 2018 har samtliga inspektörer utbildats i metoden.

Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen och utbudet av e-tjänster ska öka.

Bedömningen är att Miljönämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Delårsresultatet för nöjd-kund-index (NKI) ser bättre ut än förra årets helårsresultat, men underlaget är för litet för att det ska vara möjligt att dra några slutsatser. • Den planerade flytten till Citypassagen skyndar på digitaliseringen. • Införandet av Mina meddelanden • Möjligheten till digitala delgivningskvitton • Förvaltningen deltog på Stockholm Business Alliances NKI-konferens. • Arbetet med att flytta över Socialförvaltningens tillståndsenhet till Miljökontoret påbörjades. 	<ul style="list-style-type: none"> • Införa fler e-tjänster som kopplas direkt in i förvaltningens ärendehanteringssystem Ecos 2. • Tjänsten för att publicera rapporterna från livsmedelskontrollen på nätet och på kommunens karta ligger fortfarande nere. • Inkörning av Ecos 2 pågår fortfarande.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
PN	Nöjd-kund-index (SKL Insikten), företagarnas nöjdhet med kommunens service- och myndighetsutövning			Delårsresultat:	
	Tillsyn enligt miljöbalken, totalt	75	67	71	≥70
	– kvinnor	81	68	–	
	– män	73	67	64	
	Tillsyn (kontroll) enligt livsmedelslagstiftningen, totalt	78	78	82	≥70
	– kvinnor	80	83	81	
	– män	77	76	82	
PN	Servicegaranti: Kontrollbesök inom två månader, andel uppfyllda i procent	96	94	95	90–100

Kommentarer till indikatorernas utfall

Nöjd-kund-index (SKL Insikten): Det slutgiltiga resultatet för 2018 väntas först under våren 2019. Tidigare års resultat har korrigerats jämfört med vad som redovisades i delårsrapport med prognos 2.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
PN	Utöka antalet e-tjänster och andra digitala metoder och arbetssätt för effektivisering och hög kvalitet i leveransen till mottagare av tjänsterna	Uppgraderingen av Ecos 2 ger förutsättningar att på sikt införa fler och mer effektiva e-tjänster jämfört med tidigare version av Ecos. Just nu har dock uppgraderingen tillfälligt lett till färre e-tjänster till invånare och företagare. Det pågår ett stegvis införande av Mina meddelanden, som kommer att förbättra servicen till invånarna. Införandet ska färdigställas 2019.

* PN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering

- Miljökontoret arbetar aktivt med att digitalisera hela sin verksamhet. Under våren 2019 ska förvaltningen flytta in i Citypassagen, vilket förutsätter ett digitalt arbetssätt. Digitaliseringen är ett led i att arbeta så effektivt som möjligt, att attrahera och behålla kompetenta medarbetare, samt att leva upp till och om möjligt överträffa de krav som invånare och företagare ställer på kommunen. Miljönämnden arbetar aktivt med att öka NKI (nöjd-kund-index).
- Utbildning i metoden ”motiverande samtal” (MI) har hållits för handläggarna. Utbildningen syftar till att ge handläggarna verktyg i kommunikation och coachande förhållningssätt för att bättre kunna motivera intressenter och driva igenom förändringar.
- Insatser har gjorts för att informera handläggarna om vikten av att samla in kontaktuppgifter till företag som står under tillsyn och informera dessa om NKI-undersökningen för att öka svarsfrekvensen. Högre svarsfrekvens ger stabilare NKI och ökar tillförlitligheten av resultatet. Delårsresultatet visar på en låg svarsfrekvens generellt i kommunen. Helårsresultatet väntas först i april 2019.

- Kontroll enligt livsmedelslagstiftningen har kommunens bästa NKI-delårsresultat. Siffrorna och historiken tyder på att även helårsresultatet kommer att se bra ut. Det är däremot för få svarande för att veta om den förbättring som kan anas inom tillsyn enligt miljöbalken kommer att stå sig till helårsresultatet.
- Förvaltningen deltog på Stockholm Business Alliances NKI-konferens under våren. Konferensen behandlade möjligheter med digitalisering, gemensamma serviceutmaningar och workshoppar för nätverkande. Förvaltningen fick möjlighet att tillsammans med Livsmedelsverket leda workshoppen om livsmedelskontroll. Samtliga enheter på förvaltningen deltog.
- Under året fattade Kommunfullmäktige beslut om att Miljönämnden från och med 2019 ska få kommunens hela ansvar enligt alkohollagen. Samtidigt ska de handläggare som hanterar serveringstillståndsfrågor flytta från Socialförvaltningen till Miljökontoret. Flytten kommer att minska sårbarheten för tillståndshandläggningen och öka möjligheterna till synergieffekter mellan de handläggare som jobbar med tillsyn utifrån alkohol-, tobaks- och livsmedelslagstiftningen. Förhoppningsvis kommer företagen märka av förbättringar redan under 2019.

Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Bedömningen är att Miljönämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare delvis är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Miljökontorets HME-värde (hållbart medarbetarengagemang) har ökat. • Förbättrad introduktion skapar förutsättningar för nyanställda att komma in i arbetet snabbt. • Förvaltningen har besökt Alby skola och pratat med elever om hur det är att arbeta inom kommunen och om miljöinspektörsyrket. • Kommunens tillståndshandläggare byter förvaltning och titel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Även om Miljökontorets HME-värde totalt sett ser bra ut, finns en variation på 20 indexenheter mellan grupperna på förvaltningen. Målet är att variationen ska minska utan att totalvärdet minskar. • Förvaltningen skulle kunna arbeta mer med att marknadsföra flytten till nya moderna lokaler för att locka sökande till vakanta tjänster. • Kommunen kan göra mer för att marknadsföra och öka antalet medarbetare som använder friskvårdsbidraget.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
KF**	Andel enheter med HME-värde på minst 78, procent	75	50	50	100
KF**	Anställningstrygghetsindex***	97,1	98,1	96,2	Behålla
	– kvinnor	97,3	98,6	95,1	
	– män	96,4	96,8	100,0	
KF**	Andel chefer med 10–30 medarbetare, procent	67	100	50	Behålla
	– kvinnor	100	100	–	
	– män	50	100	50	

Kommentarer till indikatorernas utfall

Hållbart medarbetarengagemang (HME) redovisas för Miljökontoret indelat i fyra grupper, där de tre enheterna utgör varsin grupp och ledning och verksamhetsstöd utgör en grupp. Trots att hälften av grupperna har HME-värden som ligger under 78 är HME-värdet för hela förvaltningen 78, vilket är en höjning med tre indexenheter från 2017. Resultatet för hela Miljökontoret uppdelat på kön är 81 för kvinnor och 71 för män. Detta är ett resultat som måste analyseras framöver. De två grupper som hade ett HME-värde under 78 år 2017 har höjt sina HME-värden 2018. En av dem har höjt sitt HME-värde till över 78, vilket också innebär att en annan grupp har sänkt sitt HME-värde jämfört med föregående år. Variationen mellan de fyra grupperna är 20 indexenheter.

Vid slutet av 2018 fanns det endast två enhetschefer på Miljökontoret. Det är dessa enhetschefer som finns med i statistiken. Vanligtvis finns det tre enhetschefer på förvaltningen. En av enheterna brukar ha runt tio medarbetare och vid årsskiftet hade den strax under tio medarbetare. Det låga antalet chefer gör att utfallet kan variera rejält över åren.

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
DN	Arbeta med systematiskt arbetsmiljöarbete genom kvartalsvisa uppföljningar av arbetsmiljön med enkäter till förvaltningen, samt arbete med metoden Kraftkartan (som finns i projektet STAMINA)	<p>Uppdraget kopplas samman med det uppdrag som nämnden fattade beslut om i handlingsplanen för en hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män, där förvaltningens jämlikhetsgrupp gavs i uppdrag att anordna en utbildning kring normer och normkritik innan utgången av 2018. Normkritikutbildningen genomfördes för hela förvaltningen i november. Med information och tid för diskussion gavs medarbetarna möjlighet att reflektera över normer, beteenden och acceptans.</p> <p>Kommunen avbröt i januari 2018 sitt deltagande i projektet STAMINA. Metoden Kraftkartan används därför inte längre. Det ställer krav på arbetsgivaren att följa upp arbetsmiljön på annat sätt.</p> <p>Några kvartalsvisa uppföljningar har inte gjorts på förvaltningsnivå, men arbetet har påbörjats och ska komma igång inför flytten till Citypassagen 2019. Det förväntas ge tidiga signaler till ledningen om åtgärder som behöver vidtas.</p>

* PN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

***) Indikatoren kommer direkt från en bilaga till kommunens Övergripande strategier och budget, beslutad av Kommunfullmäktige

****) Bestående av andel timavlönade årsarbetare (åa), antal personer per timavlönad åa, andel med heltidsanställning och andel med tillsvidareanställning

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare

- Utöver det avslutningssamtal med närmaste chef som är standard när en medarbetare avslutar sin anställning i kommunen, har förvaltningschefen valt att ha ett extra avslutningssamtal med medarbetaren i fråga. Syftet är att säkerställa att förvaltningen fångar upp orsakerna till att medarbetare slutar och utifrån denna information öka arbetsplatsens attraktivitet. Inga förändringar har dock skett beträffande andelen medarbetare som säger upp sig. I och med att det är svårt att rekrytera erfarna inspektörer är medelåldern på förvaltningen låg. Nyexaminerade medarbetare fortbildas och har efter några år i kommunen en bred kompetens. I dagsläget är det många medarbetare som bara stannar ett par

år, varför denna kompetens inte kommer kommunen till del. Det vore önskvärt om medarbetare i snitt arbetade fem år på förvaltningen. Då skulle nämnden kunna göra större miljönytta och nytta för människors hälsa än vad som idag är möjligt, samtidigt som arbetsmiljön skulle förbättras.

- Under 2018 har Miljökontoret arbetat med att få nyanställda medarbetare att känna sig mer välkomna till förvaltningen. Checklistan för introduktion av nyanställda har uppdaterats, fadderskapet har stärkts och de nyanställda har tätat avstämningssamtal med sin chef under de första månaderna. Speciellt Miljöskyddsenheten har arbetat med att få de nya medarbetarna att bidra till verksamheten så fort som möjligt. På så sätt avlastar de nya befintlig personal snabbt, samtidigt som de nya känner sig betydelsefulla i arbetet.
- Med anledning av tidigare upplevda problem inom vissa delar av personalområdet har ett stort arbete lagts ner på att hitta orsaker till dessa samt till att skapa och stärka ett positivt arbetsklimat. Det är ett långsiktigt arbete, men redan nu kan effekten ses i form av ett höjt HME-resultat på förvaltningen. Förhoppningen är att detta är början av en positiv trend, men än kvarstår ett arbete för att komma i mål. Det finns grupper med lågt HME och skillnaden mellan kvinnor och män på förvaltningen är högre än motsvarande skillnad för hela kommunen. Därmed är bedömningen att nämnden delvis har bidragit till sitt åtagande inom området.
- Medarbetare får varje år ett friskvårdsbidrag som kan nyttjas till pulshöjande aktiviteter. Det är dock långt ifrån alla medarbetare som använder sig av denna möjlighet. Motion och träning är bra för hälsan. Att medarbetarna är pigga och hälsosamma ökar förutsättningarna för dem att utföra ett bra arbete, som i slutänden invånare och företagare kan få nytta av. Det är en önskad utveckling att nyttjandet av friskvårdsbidraget ökar. Därför har cheferna vid flera tillfällen påmint och uppmuntrat medarbetarna att använda bidraget.
- Kommunens handläggare som utför tillsyn enligt alkohollagstiftningen flyttas över från Socialförvaltningen till Miljökontoret den 1 januari 2019. Ett arbete har skett under hösten för att göra överflyttningen så smidig som möjligt för tillståndshandläggarna (vars titel ändras till alkoholhandläggare). Flytten förväntas innebära mer renodlade arbetsuppgifter för handläggarna, som får tillgång till nytt administrativt stöd och ett större utbyte med och närhet till kollegor som arbetar med samma typ av tillsyn. Närheten minskar remissbehoven, vilket bör leda till kortare handläggningstider. Flytten förväntas få positiva effekter för företagare, alkoholhandläggare och miljö- och hälsoskyddsinspektörer.

Mål: Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt.

Bedömningen är att Miljönämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om effektivt lokalnyttjande helt är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Miljökontoret arbetar aktivt med förberedelser inför flytt till Citypassagen. 	

Måluppfyllelse för utvecklingsuppdrag

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
PN	Bidra i arbetet med att ta fram programgemensam lokalförsörjningsplan	Nämnden har lyft sina behov till lokalstragen och inom projektet Citypassagen, inför flytt till nya lokaler 2019. Effekten förväntas bli att de nya lokalerna är väl anpassade till nämndens och förvaltningens behov.

* PN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar.

Fördjupad information om ekonomi finns i kapitel 5, Analysunderlag, ekonomi.

Bedömningen är att Miljönämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Nämnden gör ett överskott. 	<ul style="list-style-type: none"> Möjligheten att förutsäga kommande kostnader skulle behöva öka, för att nämnden på ett bra sätt ska kunna planera sin verksamhet de kommande åren.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
PN	Avgiftsfinansieringsgrad, procent	54	50	49	55
KF**	Ramavvikelse, mnkr	+2,3	+1,3	+1,3	0
DN	Andel planerade och fakturerade kontrolltimmar som genomförs under året, procent (Livsmedel)	105	92,7	103,1	100

Kommentarer till indikatorernas utfall

Målvärdet för avgiftsfinansieringsgraden 2018 synkades aldrig med budgeten för året.

Andelen genomförda planerade och fakturerade kontrolltimmar under året inom livsmedelskontrollen visar att förvaltningen har utfört mer kontroll än vad som har debiterats livsmedelsföretagarna. Det innebär att den inestående kontrolltiden har minskat.

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
PN	Synliggöra de ekonomiska konsekvenserna av den växande staden inom programområdet	Miljökontoret har deltagit i det programrådesgemensamma arbetet att ta fram en nyckeltalsmodell för den växande staden. En förväntad effekt av modellen är att enklare kunna se hur skapandet av en ny stadsdel respektive förtätning av befintliga stadsdelar påverkar de olika

		verksamheterna inom samhällsbyggnadsområdet ekonomiskt.
PN	Inom sitt verksamhetsområde i tidigt skede bidra i planeringen av den växande staden	Alla perspektiv inom samhällsbyggnadsprocessen behöver införlivas i arbetet med att planera för och genomföra insatser inom den växande staden. Miljökontoret försöker alltid att vara med i ett så tidigt skede som möjligt för att resurseffektivisera och skapa bra kvalitet och hållbarhet i måluppfyllelsen.
DN	Livsmedelsenhetens innestående kontrolltid ska minska till dess att den ligger i linje med kontrollplanens ambitionsnivå	Innestående kontrolltid är sådan tid som företagen har betalat för i förväg. Företagen betalar in pengar varje år och samlar därmed ihop tid för kontroll. När företagen har samlat ihop tillräckligt med tid utför Livsmedelsenheten kontrollen. Den ena delen av den innestående kontrolltiden är planerad och utgörs av en tidspott för verksamheter som väntar på kontroll, men som inte har betalat för så pass mycket tid att en kontroll är genomförbar. Den andra delen utgörs av kontrolltid som borde ha utförts, men som av en eller annan anledning ännu inte har utförts. Under året har den innestående kontrolltiden minskat med 7,6 procent.

* PN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

***) Indikatorn kommer direkt från en bilaga till kommunens Övergripande strategier och budget, beslutad av Kommunfullmäktige

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi

- Inför 2018 fördes medel över från 2017 för att möjliggöra en fortsatt minskning av den innestående kontrolltiden. Bemanningen planerades för att få ner den innestående kontrolltiden till en nivå i balans. Under året har oförutsedda tjänstledigheter och annan frånvaro gjort att det ursprungliga målet blivit svårt att nå, men resultatet för året är att den innestående kontrolltiden ändå minskat med 7,6 procent. Resultatet är positivt då prognosen var att det skulle bli svårt att sänka den innestående kontrolltiden. En utmaning är att beskriva vad som är en innestående kontrolltid i balans. I slutet av året har ett större antal verksamheter en mycket mindre kvarvarande kontrolltid än vid årets början. Det innebär att ett större antal verksamheter har en så liten kvarvarande tid att den inte räcker till kontroll under 2019. Den totala potten tid som inte kan användas till inspektion, d.v.s. planerad innestående kontrolltid, förväntas bli högre 2019.
- Livsmedelsverket har under året arbetat fram ett förslag på ny modell för riskklassning och finansiering av livsmedelskontrollen. Modellen går ut på att kontroller debiteras genom schabloner efter genomförd kontroll, vilket leder till att det inte kommer att finnas någon innestående kontrolltid. Miljönämnden har under året svarat på remissen rörande den nya finansieringsmodellen.
- Avgiftsfinansieringsgraden kan förbättras framöver tack vare att miljöbalkstaxan har anpassats till dagens kostnader. Den nya taxan införs 2019. Den kommande flytten till Citypassagen innebär dock så pass stora kostnader, med dubbla hyror och produktionsbortfall, att avgiftsfinansieringsgraden inte kommer att stiga förrän som tidigast 2020. Under 2019 kommer livsmedelstaxan att uppdateras vilket kommer att påverka avgiftsfinansieringsgraden inför 2020.

4.2 Mål inom Människors egenmakt

Ur ÖSB 2018: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

Mål: Medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan inför politiska beslut ska vara god.

Bedömningen är att Miljönämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om medborgarnas inflytande och påverkan i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Informationsmöten med fastighetsägare inför inventeringen av små avlopp har utvecklats. Miljönämnden når idag ut till ett stort antal fastighetsägare på mötena, vilket underlättar den efterföljande tillsynen. Mötena kompletteras dessutom med två dagars närvaro av inspektörer lokalt, bland annat på bibliotek. Under dessa dagar får fastighetsägarna en möjlighet att i lugn och ro diskutera sina avlopp med en inspektör. 	<ul style="list-style-type: none"> Miljökontoret kan påverka skolor att i större omfattning involvera sina elevråd i tillsynen. Det kan ske genom ökad information både till skolornas ansvariga och direkt till elevråden.

Måluppfyllelse för utvecklingsuppdrag

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
PN	Arbeta för ökat medborgarinflytande och om tillämpligt utse område/områden för medborgardialog och utföra dessa	Medborgardialog som metod är inte tillämplig för Miljönämnden. Miljönämnden arbetar dock med att involvera eleverna vid tillsyn av skolor. Eleverna får på så sätt ett ökat inflytande över sin fysiska arbetsmiljö. Miljönämnden saknar dock mandat att ställa krav på skolorna att involvera eleverna, vilket har lett till att elevernas involvering varierar mellan olika skolor.

* PN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: Alla ska ha tillgång till en meningsfull fritid.

Bedömningen är att Miljönämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om meningsfull fritid delvis är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
	<ul style="list-style-type: none"> Miljönämnden är beroende av andra för att kunna bidra till området genom utvecklingsuppdragen.

Måluppfyllelse för utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
PN	Fortsätta arbetet med Karlslunds framtida utveckling	Målet är att Karlslund ska bli ett självklart friluftsstråk/utflyktsmål som örebroare (och turister) besöker för rekreation och upplevelser. Uppdraget bidrar till att stärka de västra stadsdelarna. Programnämnden ansvarar för uppdraget. Uppdraget är för närvarande vilande.
PN	Utveckla Brunnsparken till en stadsdelspark ur ett kortsiktigt respektive långsiktigt perspektiv	Programnämnden ansvarar för uppdraget. Uppdraget är för närvarande vilande.
PN	Utveckla CV-området, aktivt bidra till att skapa en helt ny stadsdel	Programnämnden ansvarar för uppdraget.

* PN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras.

Bedömningen är att Miljönämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Genomförda genderbudgetanalyser har inte visat på några förändringsbehov. 	

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
PN	Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt (nytt mått så mätthistorik saknas)	0	0	0	Målvärde saknas

Kommentar till indikatorns utfall

Genomförda analyser har inte visat på några förändringsbehov.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
DN	Medverka i att skapa bättre förutsättningar för de EU-migranter som lever i tillfälliga bostättningar i kommunen	Miljönämnden har tidigare varit involverad i frågan i och med problem med nedskräpning i samband med tillfälliga bostättningar. Under 2018 har dock denna typ av nedskräpning minskat. Frågan om att säkerställa att dessa personers rättigheter respekteras ligger därför i dagsläget utanför Miljönämndens ansvarsområde.

* PN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter

- Miljönämndens statistik är uppdelad på kön när det rör sig om personer, men i och med att en stor del av statistiken är kopplad till verksamheter och företag är det svårt att hitta områden där det går att göra en genderbudgetanalys. I år har nämnden därför avstått från att göra en sådan. De genderbudgetanalyser som tidigare har gjorts, bland annat den som gjordes 2017, har inte visat på några brister. Därmed har de inte heller lett till några beslut eller förändringar i verksamheten i övrigt.
- Miljönämnden antog i augusti 2017 en handlingsplan om en hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män. I handlingsplanen gavs förvaltningens jämlikhetsgrupp uppdraget att anordna en utbildning om normkritik för medarbetare och chefer. Utbildningen genomfördes i november 2018.

4.3 Mål inom Barns och ungas behov.

Ur ÖSB 2018: Alla barn förtjänar en god barndom och en trygg och utvecklade skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete med såväl fysisk som social och psykisk ohälsa, kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

Mål: Barn ska kompenseras för ojämlika uppväxtvillkor.

Bedömningen är att Miljönämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om kompensation för barns ojämlika uppväxtvillkor delvis är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
	<ul style="list-style-type: none"> Miljönämnden är beroende av andra för att kunna bidra till området genom utvecklingsuppdragen.

Måluppfyllelse för utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
PN	Möjliggöra tillskapandet av fler ”gröna skolgårdar”	Uppdraget handlar om att bidra till arbetet som beskrivs i direktiv för ”Funktionsprogram för utemiljö i förskola och skola”. Programnämnd barn och utbildning är ansvarig nämnd. Målet är att säkerställa goda förutsättningar för hög kvalitet på utemiljöer i pedagogiska verksamheter.
DN	Medverka i arbetet med <i>Skolgårdsvärde</i> för skolors och förskolors friyta	Stadsbyggnad driver idag denna fråga på egen hand. Miljönämnden står redo för samarbete vid behov.

* PN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

4.4 Mål inom Trygg välfärd.

Ur ÖSB 2018: Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet och då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

Mål: Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i.

Bedömningen är att Miljönämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om trygg och säker kommun i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Företagare har visat att de har god kunskap om lagen om sprängämnesprekursorer. Tack vare att bullertillsynen har fokuserats på krogar och restauranger i innerstaden har ljudmiljön förbättrats. 	<ul style="list-style-type: none"> Under 2019 träder lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter i kraft, som bland annat ställer krav på tobaksförsäljare att ha tillstånd. För Miljökontoret innebär det ett nytt kompetensbehov.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
DN	Andel genomförda tobaks- och folkölskontroller enligt plan, procent	100	100	100	100

Kommentarer till indikatorernas utfall

Den 1 januari 2018 fanns 128 försäljare av tobak, 62 försäljare av folköl och 5 försäljare av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Under året har verksamheter tillkommit och fallit bort. Det har genomförts 127 tillsynsbesök hos försäljare av tobak (varav 23 kontrollköp), 64 tillsynsbesök hos försäljare av folköl och 10 besök hos försäljare av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018 PN	Trygghetsskapande åtgärder som gör att kommunens offentliga rum upplevs attraktiva, trygga och tillgängliga för alla oavsett kön och ålder	<p>Människor skapar trygghet, vilket gör att vår upplevda trygghet stärks då vi vistas i utomhusmiljöer där andra människor rör sig. En trygg stadsmiljö skapar förutsättningar för att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. Tekniska nämnden ansvarar för samordningen av uppdraget inom programområdet. Miljönämnden har inte varit inblandad i detta.</p> <p>Miljökontoret ska i början av 2019 undersöka möjligheterna till samarbete med Örebro brottsförebyggande råd (Örebro). Dialogen inleddes på en temadag i maj 2018. Med en bredare samverkan ökar sannolikheten att invånare, företagare och</p>

		besökare upplever att Örebro är en trygg och säker kommun.
PN	Bidra till det kommundemensamma arbetet inom tillgänglighetsrådet	Tillgänglighetsrådets tjänstemannastöd samordnas av Stadsbyggnad. Miljökontorets personal finns tillgänglig vid behov.
PN	Lika många tobaks- och folkölskontroller som det finns försäljningsanläggningar ska genomföras	Målet att det ska genomföras lika många kontroller som det finns försäljningsställen har påförts av Länsstyrelsen, som är kontrollmyndighet för Miljönämndens tobaks- och folkölskontroll. Målet bedöms vara uppfyllt då antalet tillsynsbesök ligger i nivå med antalet försäljningsanläggningar.
DN	Återrapportera senast den 1 juni till Miljönämnden om arbetet utifrån lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare	Miljönämnden har från och med 2018 i sitt reglemente i uppdrag att utöva tillsyn i enlighet med lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Genom återrapportering till nämnden får ledamöterna information om hur arbetet fortgår, samtidigt som eventuella hinder kan lyftas. Återrapportering gjordes på nämndsammanträdet i juni. Lagen ersätts under 2019 av lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter.
DN	Tillsyn av buller på konserter och evenemang	Tillsynen av buller har, liksom 2018, fokuserats på uteserveringar och krogar i innerstaden. Ljudmiljön har förbättrats, vilket märks på det minskade antalet klagomål på uteserveringar och krogar.
DN	Genomföra tillsyn på märkning av kemiska produkter inom detaljhandeln	Tillsyn har genomförts under våren. Förutom märkning av kemiska produkter kontrollerades även biocider och sprängämnesprekursorer. Företagen visade sig ha god kunskap om lagstiftningen kring sprängämnesprekursorer. Märkning av kemiska produkter och biocidprodukter följde lagstiftningens krav i de allra flesta fall. I en butik hittades dock en biocidprodukt utan svensk märkning och i en annan butik fanns produkter med inaktuella farosymboler. Med tillsynen ökar sannolikheten att kemiska produkter som säljs i kommunen är rätt märkta och att lagar följs, vilket borde innebära en ökad säkerhet för Örebros invånare och att företag kan konkurrera på lika villkor.

* PN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN=indikator resp. utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om trygg och säker kommun

- Miljönämndens tillsyn och kontroll bidrar till att skapa mer jämlika förhållanden hos företagen. Företag som inte håller sig till regelverket får svårare att konkurrera ut skötsamma företag. Samtidigt förbättras de skötsamma företagens möjlighet att finnas kvar. Det borde innebära en ökad trygghet för invånarna i kommunen.
- Miljökontoret deltar i nätverk med andra myndigheter med syfte att stärka tryggheten i Örebro. Samverkan är en förutsättning för att Örebro ska kunna vara och upplevas som en trygg och säker kommun. Nära samarbete finns med bland andra Polismyndigheten och Skatteverket och flera myndighetsgemensamma insatser har skett under året. Polismyndigheten har vid flera tillfällen under året bistått Miljökontoret i tobakstillsynen.

- Under året har Miljönämnden fattat fem beslut om förbud med vite enligt tobakslagen. Miljökontoret har även i samband med tillsyn upprättat ett försäljningsförbud för folköl med anledning av bristande livsmedelssortiment samt ett föreläggande att inkomma med egenkontrollprogram för folkölsförsäljningen i en butik.
- Myndighetsgemensam tillsyn har skett på nöjeskrogar och restauranger tillsammans med Räddningstjänsten och Tillståndsenheten. För Miljökontorets del kontrollerades bland annat försäljning av tobak vid dessa tillfällen.
- Miljökontoret har sedan 2016 genomfört kontrollköp i verksamheter som säljer folköl och tobak. Till hjälp för att genomföra dessa har Miljökontoret haft ungdomar som nyss fyllt 18 år. Syftet med kontrollköpen är att kontrollera att den som säljer tobak eller folköl förvissas sig om att mottagaren av produkterna är äldre än 18 år. Metoden är en viktig del i tillsynen för att kontrollera att verksamheter har fungerande rutiner för att inte sälja tobak och folköl till ungdomar. Under 2018 genomfördes 32 kontrollköp av folköl och tobak fördelat på fyra tillfällen. Endast vid fyra tillfällen har försäljning skett till kontrollköparen. Uppföljande kontrollköp sker på de verksamheter där rutinerna för ålderskontroll inte fungerar tillfredsställande. Resultaten vid kontrollköpen har stadigt förbättrats sedan kontrollköpen påbörjades 2016, vilket tyder på att handlarna förstår vikten av att ha bra rutiner för legitimationskontroll.

5. Analysunderlag – ekonomi.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Nämnd	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	Avvikelse budget-utfall	Förändr tkr 17 - 18	Förändr % 17 - 18
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-88	-97	0	-97	-9	10
5 Personalkostnader	-760	-602	-710	109	159	-21
6B Entrpr, fastighetskostn, övr. m	0	0	0	0	0	0
7 Övriga kostnader	-32	-25	-48	23	7	-22
Netto	-881	-724	-758	35	157	-18

Miljödiplomering	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	Avvikelse budget-utfall	Förändr tkr 17 - 18	Förändr % 17 - 18
3 Intäkter	256	192	240	-48	-64	-25
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-217	-21	-159	138	195	-90
6B Entrpr, fastighetskostn, övr. m	0	-3	-4	1	-3	0
7 Övriga kostnader	-40	-54	-77	23	-14	35
Netto	0	114	0	114	114	0

Ledning	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	Avvikelse budget-utfall	Förändr tkr 17 - 18	Förändr % 17 - 18
3 Intäkter	266	38	163	-125	-228	-86
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-357	-712	-720	8	-354	99
5 Personalkostnader	-2 818	-2 936	-2 915	-21	-117	4
6A Lokalhyror	-1 125	-1 140	-1 155	15	-15	1
6B Entrpr, fastighetskostn, övr. m	-998	-972	-1 092	120	26	-3
7 Övriga kostnader	-1 876	-1 454	-2 055	601	421	-22
Netto	-6 910	-7 177	-7 774	597	-267	4

För den gemensamma ledningen och administrationen inom Miljökontoret redovisas för året en avvikelse mot budget med +597 tkr. Den största avvikelsen är nämndens ofördelade budgetmedel avseende överfört resultat från 2017, +368 tkr, som rymts i budgetkolumnen för övriga kostnader.

Livsmedel	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	Avvikelse budget-utfall	Förändr tkr 17 - 18	Förändr % 17 - 18
3 Intäkter	4 027	5 001	4 967	34	974	24
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-1	0	0	0	1	-100
5 Personalkostnader	-4 824	-5 837	-6 110	273	-1 014	21
6B Entrpr, fastighetskostn, övr. m	-6	-37	-35	-2	-31	545
7 Övriga kostnader	-194	-147	-123	-24	47	-24
Netto	-997	-1 021	-1 301	280	-24	2

Inom livsmedelsverksamheten redovisas en positiv avvikelse mot budget med 280 tkr.

Avvikelsen förklaras med lägre personalkostnader än vad som har budgeterats.

Miljöskydd	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	Avvikelse budget-utfall	Förändr tkr 17 - 18	Förändr % 17 - 18
3 Intäkter	6 093	5 928	6 260	-332	-165	-3
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	0	-1	0	-1	-1	0
5 Personalkostnader	-7 791	-7 983	-9 477	1 494	-192	2
6B Entrpr, fastighetskostn, övr. m	-13	-11	-30	19	1	-10
7 Övriga kostnader	-167	-250	-160	-90	-83	49
Netto	-1 877	-2 317	-3 407	1 090	-440	23

Inom miljöskydd redovisas en positiv avvikelse mot budget med 1 090 tkr. Den största

avvikelsen är inom personalkostnader med cirka 1 494 tkr. Intäkterna under år visar

däremot en negativ budgetavvikelse om 332 tkr.

Hälsoskydd	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	Avvikelse budget-utfall	Förändr tkr 17 - 18	Förändr % 17 - 18
3 Intäkter	3 918	3 472	3 965	-493	-446	-11
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-20	-19	0	-19	1	-5
5 Personalkostnader	-7 237	-6 918	-6 877	-41	319	-4
6B Entrpr, fastighetskostn, övr. m	-8	-4	0	-4	4	-51
7 Övriga kostnader	-276	-424	-180	-244	-148	54
Netto	-3 624	-3 893	-3 092	-801	-270	7

Inom hälsoskyddsverksamheten redovisas för året en negativ budgetavvikelse med

801 tkr. Det är framförallt lägre intäkter avseende avloppstillsyn som inte nått upp till budgeterad nivå. Antalet ansökningar för små avlopp uppskattades till 230 i prognosen för 2018. Utfallet blev 160. Det innebär minskade intäkter med 460 tkr. Även anmälningar för värmepumpar var färre än prognosen. Posten övriga kostnader avviker med 244 tkr mot budget. Detta beror bland annat på ett stort kompetensutvecklingsbehov under 2018.

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Nämnd	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	Avvikelse budget- utfall	Förändr tkr 17 - 18	Förändr % 17 - 18
3 Intäkter	14 560	14 631	15 595	-964	71	0
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-683	-850	-879	29	-167	25
5 Personalkostnader	-23 431	-24 276	-26 090	1 814	-846	4
6A Lokalhyror	-1 125	-1 140	-1 155	15	-15	1
6B Entrpr, fastighetskostn, övr. m	-1 025	-1 028	-1 161	133	-3	0
7 Övriga kostnader	-2 585	-2 354	-2 643	289	231	-9
	-14 289	-15 017	-16 333	1 315	-729	5

Nämnden visar liksom 2017 en positiv budgetavvikelse. För året är den totala avvikelsen +1 315 tkr. Det är framförallt personalkostnader som avviker med +1 814 tkr. På grund av svårigheter att rekrytera personal har bemanningen under året varit lägre än vad som har budgeterats, vilket också har fått till följd att intäkterna för 2018 inte har nått upp till nivån i budgeten.

Under första halvåret 2019 kommer Miljökontoret att flytta till nya lokaler i Citypassagen, vilket kommer att öka nämndens kostnader för lokalhyror. I januari 2019 kommer också kommunens handläggare inom alkoholtillstånd att rymmas inom Miljökontorets organisation.

6. Övriga åtaganden.

Örebro kommun blir en hållbar kommun ur ett socialt, ett ekologiskt och ett ekonomiskt perspektiv först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Markeringen visar om arbetet med åtagandet pågår enligt plan, om arbetet är på planeringsstadiet eller om nämnden behöver stöd.

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Klimatstrategi: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Klimatstrategin utförs	☒	☐	☐	
Giftfri miljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i Strategin Giftfritt Örebro utförs	☒	☐	☐	Miljönämnden stöttar de kommunala verksamheter som efterfrågar stöd.
ANDT: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att förebyggande arbete sker enligt Strategi med fokus på förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, dopning och tobak.	☒	☐	☐	
Hållbar arbetsmiljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplanen för hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män utförs	☒	☐	☐	
Grön miljö: Nämnden ansvarar för att de åtgärder som fastställts i Grönstrategin utförs	☐	☐	☒	Förvaltningen måste bli inbjuden för att kunna delta. Viljan att delta finns.
Digitaliseringsstrategin: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att kulturen och arbetssätten inom nämnden stödjer utvecklingen enligt digitaliseringsstrategin.	☒	☐	☐	

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Jämställdhet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategi för ett jämställt Örebro utförs	☒	☐	☐	
Barnfattigdom: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan mot Barnfattigdom utförs	☒	☐	☐	
Mänskliga rättigheter: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i styrdokumenterna rörande HBTQ, teckenspråk, barnets rättigheter, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld utförs	☒	☐	☐	
JID: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs inom jämställdhets- och ickediskrimineringsfrågor inom organisationen och att de åtgärder som fastställts i Jämställdhets och ickediskrimineringsplan utförs	☒	☐	☐	
Nämndens ansvarar för att människor som idag står långt från arbetsmarknaden ska erbjudas utvecklingsmöjligheter	☒	☐	☐	
Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället	☒	☐	☐	
Nämnden ansvarar för att möjliggöra för människor att leva och verka på landsbygden	☒	☐	☐	

7. Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	142 618	144 200	146 631	150 291	153 686*
– kvinnor	72 400	73 162	74 171	75 864	77 445*
– män	70 218	71 038	72 460	74 427	76 241*
Anställda					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	38	44,9	51	52	49
– kvinnor	31	34,0	37	37	37
– män	7	10,9	14	15	12
Antal visstidsanställda, årsarbetare	6	1	3	2	4
– kvinnor	4	0	3	1	4
– män	2	1	0	1	0
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	2,7	8,9	9,5	8,7	8,2
– kvinnor	3,2	8,8	9,9	10,7	10,6
– män	1,4	9,1	8,4	4,0	2,0
Korttidssjukfrånvaro**	4,6	6,3	6,7	7,6	8,7
– kvinnor	5,2	6,9	7,3	6,9	6,6
– män	2,9	3,9	4,9	9,1	9,6
Långtidssjukfrånvaro***	35,6	49,4	60,2	64,8	53,3
– kvinnor	41,2	43,4	59,3	74,0	57,1
– män	0,0	69,0	63,1	8,5	0,0
Hälsoskyddsenheten, antal					
Värmepumpsärenden	229	482	236	184	195
Klagomålsärenden	107	104	132	145	210
Bullerärenden	44	32	42	39	62
Godkända avlopp	1 650	2 200	2 700	3 340	3 515
Tillstånd för avloppsanläggningar	233	336	336	195	160
Livsmedelsenheten, antal					
Klagomålsärenden, inkl. matförgiftn.	33	51	78	160	195
Riskklassade livsmedelsobjekt	1 100	1 062	1 083	1 147	1 127
Kontrollbesök, fasta objekt	1 024	902	884	934	1 058
Tillsynsbesök, folkölsobjekt	23	28	22	40	64
Tillsynsbesök, tobaksobjekt	61	46	54	98	127
Kontrollbesök, receptfria läkemedel	28	26	21	24	28
Anmälan om registrering	188	154	159	170	197
Miljöskyddsenheten, antal					
Klagomålsärenden	67	68	90	60	111
Besökta A-objekt	3	3	3	3	3
Besökta B-objekt	34	37	28	37	30
Besökta C-objekt	40	36	54	63	59
Besökta U-objekt	196	194	288	179	141

* Prognos.

** Antal dagar i snitt per medarbetare och år som försvinner på grund av kortare (≤14 dagar) sjukfrånvaro.

*** Andel sjukfrånvaro i procent som utgörs av sjukfrånvaro fr.o.m. dag 60 (≥60 dagar).